

Siūlymus, komentarus, pastabas galite siųsti el. p.: Jurate.Vosylyte-Abromaitiene@smm.lt

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Seimo
2012 m. d. nutarimu Nr.

VALSTYBINĖ ŠVIETIMO 2013–2022 METŲ STRATEGIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija (toliau – Strategija) parengta siekiant sutelkti švietimo bendruomenės pastangas esminiams pokyčiams švietimo srityje, kurie būtini atsižvelgiant į viešosiose konsultacijose (<http://www.smm.lt/strategija/> Pradžia > Strategija Ilgalaikės Švietimo strategijos po 2012 metų RENGIMAS) išreikštus šalies visuomenės lūkesčius, Lietuvos pažangos strategijos „Lietuva 2030“ (Žin., 2012, Nr. [61-3050](#)) nuostatas, pasaulinės švietimo filosofijos, politikos ir praktikos tendencijas, turimus naujausius Lietuvos ir Europos Sąjungos švietimo būklės duomenis.

2. Strategiją rengiant vadovautasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (Žin., 2011, Nr. [38-1804](#) su pakeitimais) 54 straipsnio 2 dalimi ir Strateginio planavimo metodika (Žin., 2011, Nr. [50-2444](#) su pakeitimais).

3. Strategija tęsia Lietuvos švietimo koncepcija (1992) pradėtą Lietuvos švietimo raidos strateginį planavimą.

4. Strategijos turinį lėmė:

4.1. Nuo 2010 m. organizuotų viešųjų konsultacijų su įvairiomis visuomenės grupėmis, įskaitant edukologijos ir kitų mokslo krypčių atstovus, metu išsakyti lūkesčiai ir išvalgos;

4.2. Švietimo įstatymas (Žin., 2011, Nr. [38-1804](#) su pakeitimais);

4.3. Mokslo ir studijų įstatymas (Žin., 2009, Nr. [54-2140](#) su pakeitimais);

4.4. Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ (Žin., 2012, Nr. [61-3050](#)) keliama uždaviniai švietimui;

4.5. Nacionalinės pažangos 2014–2020 m. programos projektas;

4.6. Lietuvos švietimo būklę atskleidžiančių duomenų analizė.

5. Rengiant Strategiją atsižvelgta į Europos Sąjungos politikos periodui iki 2020 metų dokumentus.

6. Strategija vadovaujasi Švietimo įstatyme, Mokslo ir studijų įstatyme ir Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ įtvirtintais vertybiniais principais:

6.1. Humaniškumas, demokratiškumas ir lygios galimybės.

6.2. Nacionalinė tapatybė, tradicijos tęstinumas, pilietiškumas ir atvirumas kultūrų įvairovei.

6.3. Kūrybiškumas, atsakingumas, efektyvumas, kontekstualus atvirumas naujovėms ir geriausiai pasaulio praktikai.

7. Švietimo misija – suteikti kiekvienam su Lietuva save susiejusiam asmeniui savarankiško ir aktyvaus gyvenimo pagrindus, nuolat tobulinti savo gebėjimus, tapti visaverčiu demokratinės visuomenės nariu, aktyviai dalyvaujančiu socialiniame, ekonominiame ir kultūriniame gyvenime.

8. Švietimas savo paskirtį geriausiai atlieka tada, kai jo raida lenkia bendrąją visuomenės raidą – daro progresyvinę įtaką galvojiui ir veikimo kultūrai. Esminis sėkmės veiksnys – švietimo institucijų ir visuomenės narių dinamiška sąveika. Tokiu būdu švietimas prisideda prie Lietuvos tikslo **tapti modernia, veržlia, atvira pasauliui, puoselėjančia savo nacionalinį tapatumą šalimi.**

9. Strategiją sudaro 3 skyriai: „Bendrosios nuostatos“, „Strategijos tikslai ir įgyvendinimo kryptys (uždaviniai)“, „Strategijos įgyvendinimas ir atsakomybė“ ir 2 priedai: „Strategijos tikslų ir uždavinių medis“, „Strategijos įgyvendinimo vertinimo rodikliai ir siekiniai“.

II. STRATEGIJOS TIKSLAI IR ĮGYVENDINIMO KRYPTYS (UŽDAVINIAI)

10. Pagrindinis **strateginis tikslas – paversti Lietuvos švietimą tvariu pagrindu veržliam ir savarankiškam žmogui, atsakingai ir solidariai kuriančiam savo, valstybės ir pasaulio ateitį.**

10.1. Pagrindinius valstybės poreikius išreiškia Lietuvos pažangos strategija, iškelusi sumanios Lietuvos viziją. Visuomenė turi tapti veikli, solidari, nuolat besimokanti. Kiekvienas asmuo turi būti atviras kaitai, kūrybingas ir atsakingas. Tik tokiu būdu Lietuva galėtų atsirasti tarp 10 pažangiausių Europos Sąjungos valstybių narių, o kiekvienas asmuo – savarankiškai kuriančiu savo sėkmę sąmoningu piliečiu, įsiliejančiu į tokių pat asmenų nacionalinę ir pasaulinę bendruomenę, pažangią ekonomiką ir savitą nacionalinę kultūrą. Todėl švietimui tenka pareiga sutelkti švietimo bendruomenę ir visus Lietuvos žmones (solidarumas) kryptingai nuolat lavintis (mokymasis) siekiant asmeninės ir šalies sėkmės (veiklumas).

10.2. Lietuvos švietimo vizija – kiekvienas mažas, jaunas ir suaugęs Lietuvoje siekia ir nesunkiai randa kur mokytis, šalies švietimo sistemą sudaro valstybinės ir privačios nuolat tobulėjančios ir bendradarbiaujančios švietimo įstaigos ir paslaugos, teikiamos autoritetą visuomenėje turinčių švietimo darbuotojų, palaikančių nuolatinę visuomeninę diskusiją dėl šalies švietimo plėtotės, Lietuvos žmonių asmeninės sėkmės ir kultūros bei ūkio plėtros.

10.3. Lietuva yra nemažai pasiekusi švietimo prieinamumo srityje. Esame pirmi ES pagal visuomenės vidurinio išsilavinimo lygį (2010 metų duomenys), dešimtuose pagal jaunimo aukštojo išsilavinimo lygį. Tačiau vis dar atsilieka pagal įtraukties į ikimokyklinį, priešmokyklinį ugdymą, suaugusiųjų švietimą lygį, turime socialinės atskirties rizikos grupių, ypač jaunimo, kuriems neužtikrinamos lygios galimybės dalyvauti visuomenės gyvenime, jie sunkiai integruojasi į darbo rinką. Vadinasi, būtina plėtoti alternatyvas švietimo sistemoje, kurios būtų patrauklios ir vertingos dabar menkai į mokymąsi įtrauktoms visuomenės grupėms – ikimokyklinio amžiaus vaikams, socialiai apleistam jaunimui, suaugusiems. Taip pat turime sukurti kuo įvairesnes paskatas ir sąlygas mokytis, ugdyti kiekvieno gebėjimą atpažinti save veiklos pasaulyje bei sudaryti sąlygas formalizuoti turimas žinias bei kompetencijas, nepriklausomai nuo to, ar jos įgytos savarankiškai mokantis ar veikiant praktikoje, formaliu ar neformaliu būdu.

10.4. Lietuvos bendrojo ugdymo ir aukštosios mokyklos pilnai neišnaudoja turimo potencialo siekiant kuo geresnės kokybės bei sąveikos su žmogaus ir visuomenės poreikiais. Pastaraisiais metais daug nuveikta diegiant bendrojo ugdymo mokyklose įsivertinimo, planavimo, socialinės partnerystės ir tinklaveikos elementus, tačiau tokia praktika vis dar nėra tapusi tradicine, savaimine mokyklų kultūra, dažniau reiškiasi kaip teisės aktų ar laikinų projektų vykdymas. Neturime pasauliniuose reitinguose įsitvirtinusių Lietuvos aukštųjų mokyklų, kurios rengdamos specialistus visiškai pateisintų visuomenės lūkesčius. Mažai pritraukiame užsienio jaunimo studijuoti Lietuvos aukštosiose mokyklose, vangiai perimame geriausią tarptautinę studijų patirtį. Lietuvos aukštasis mokslas menkai įsitraukęs į mokymąsi visą gyvenimą. Aukštosios mokyklos tik mokosi derinti autonomiją su atskaitomybe visuomenei bei atsakomybe už veiklą, menkai į veiklas įtraukia socialinius partnerius, mažai pasitelkia šiuolaikines institucinio valdymo, drauge ir studijų kokybės valdymo praktikas. Visuose švietimo lygiuose pernelyg menkai išplėtotas įsivertinimo kultūra, mokyklų bendruomenės nėra aktyviai įsitraukusios į kokybės kūrimo procesus kaip sprendimų siūlytojai ir priėmėjai. Todėl reikia plėtoti kultūrą, kuomet tyrimai, vertinimai yra nukreipti tam, kad rastųsi patirtimi bei žinojimu grįsta lyderystė, atsakomybė bei įsitraukimas, švietimo tikslui pasiekti sutelkiantis visų švietimo dalyvių ir socialinių partnerių gebėjimus.

10.5. Santykinai geri Lietuvos vaikų pradinio ugdymosi pasiekimai (PIRLS), tačiau pagrindinio ugdymo pakopoje jie jau yra žemesni nei ES vidurkis. Iki šiol nepavyksta ugdymo proceso pakreipti, socialinių partnerių ir bendruomenių suburti esminių kompetencijų ugdymui. Vis dažniau susiduriama su motyvacijos mokytis stoka. Visuomenės pasitikėjimas švietimu nėra žemas (pastaruosius penkerius metus buvo tarp 40–50 proc.), tačiau tai kuria ir didelius lūkesčius – norima, kad mokykla drauge su tėvais ugdytų kūrybiškus žmones, asmenybes, išmanančias valstybės bei kaimyninių šalių istoriją bei kultūrą, norinčias siekti naujų žinių ir tobulėti, gebančias

prisiimti atsakomybę už save bei valstybę. Šie tikslai daug labiau nei anksčiau susiję su išskirtiniais reikalavimais mokytojams, pedagogams, dėstytojams. Jų asmeninės savybės, motyvacija, kūrybiškumas bei noras nuolat tobulėti, gebėjimas perimti gerąją praktiką yra pagrindinis Lietuvos švietimo sėkmės laidas. Todėl būtina atrasti paskatas ir sąlygas kurtis reflektuojančių, kūrybingų ir profesionalių mokytojų ir dėstytojų bendruomenėms.

11. Strategijos tikslai:

11.1. Pasiiekti tokį pedagoginių bendruomenių lygį, kai jų kritinę masę sudaro reflektuojantys ir nuolat tobulėjantys profesionalūs mokytojai ir dėstytojai.

11.2. Įdiegti įsivertinimu ir duomenų analize grįstą švietimo kultūrą, užtikrinančią savivaldos, socialinės partnerystės ir vadovų lyderystės darną.

11.3. Maksimaliai plėtojant vaikų ir jaunimo neformaliojo švietimo aprėptį suteikti mokiniams bei studentams palankiausias galimybes išskleisti individualius gebėjimus ir realizuoti specialiuosius poreikius.

11.4. Sukurti paskatų ir sąlygų mokytis visą gyvenimą sistemą, grįstą veiksnia pagalba atpažįstant save ir renkantis kelią veiklos pasaulyje.

12. Pirmasis Strategijos tikslas – **pasiiekti tokį pedagoginių bendruomenių lygį, kai jų kritinę masę sudaro reflektuojantys ir nuolat tobulėjantys profesionalūs mokytojai ir dėstytojai.**

12.1. Strategijos sėkmė priklausys nuo švietimo sistemos pajėgumo pritraukti talentingiausias žmones, galinčias perteikti savo patirtį kitiems. Šiuo metu į švietimo ir ugdymo studijas prašymus pirmu teikimu pateikia asmenys, vidutiniškai surinkę 13,8 stojamųjų balų (LAMA BPO duomenys), kai tuo tarpu į populiariausias studijų kryptis – beveik 19 balų. Tai rodo, kad gambiausieji ir darbščiausieji nepritraukiami dirbti švietimo srityje.

12.2. Pedagoginių studijų turinys kol kas nesuteikia plataus humanitarinio kultūrinio akiračio, reiškiančio gilią būsimų mokytojų ir dėstytojų kaip asmenybės ugdytojų erudiciją, sąlygojančio jų prestižą visuomenėje ir skatinančio gabijų pritraukimą. Dar tik pradeda formotis mokyklų bendradarbiavimo tinklai, neturime sutelktos mokytojų bendruomenės, kuri dalintųsi patirtimi ir bendradarbiautų siekdama kokybės. 87,5 proc. šalies mokytojų sudaro moterys, kas ne visada palanku visapusiškam jaunimo ugdymui.

13. Pirmajam Strategijos tikslui pasiekti numatomos veiklos kryptys (uždaviniai):

13.1. Motyvuoti gabius jaunas žmones rinktis karjerą visų švietimo lygmenų mokyklose. Užtikrinti besimokančiųjų psichologinius poreikius atitinkantį lyčių balansą tarp bendrojo ugdymo lavinimo pakopoje dirbančių pedagogų. Skatinti mokslininkus įsitraukti į bendrąjį ugdymą ir teikti naujausias žinias.

13.2. Išplėtoti aukštos kokybės, naujausias žinias integruojančias švietimo ir ugdymo kryptų studijas, kurios suteiktų absolventams platų kultūrinį akiratį ir galimybę mokytis kelis dalykus arba atlikti kelis pedagoginius vaidmenis.

13.3. Suteikti galimybes ir stiprinti motyvaciją mokytojams ir dėstytojams nuolat kelti kvalifikaciją plečiant kultūrinį akiratį ir įsisavintų pedagoginių funkcijų spektrą. Sudaryti galimybę ilgai dirbantiems aktyviems mokytojams grįžti vienam semestrai į studijas aukštojoje mokykloje.

13.4. Katalizuoti nuolatinį pozityvios patirties perėmimą ir dalijimąsi tarp mokytojų bei dėstytojų, skatinti mokytojų bei dėstytojų mobilumą šalyje bei kitas švietimo idėjų apytakos formas.

13.5. Realių sėkmės istorijų sklaida stiprinti visuomenės pasitikėjimą švietimo sistema, mokytojais ir dėstytojais bei jų pasitikėjimą savimi.

14. Antrasis Strategijos tikslas – **įdiegti įsivertinimu ir duomenų analize grįstą švietimo kultūrą, užtikrinančią savivaldos, socialinės partnerystės ir vadovų lyderystės darną.**

14.1. Pastaruoju metu nemažai padaryta mažinant mokyklų reguliavimą teisės aktais, suteikiant mokykloms daugiau savarankiškumo (autonomijos) priimti įvairius sprendimus. Tačiau

bendra teisės aktų apimtis išlieka gana didelė, bendrojo ugdymo mokyklose dėl ilgą laiką vyravusių griežtų valdymo reikalavimų ir kontrolės stokojama pasitikėjimo savimi, linkstama apsidrausti. Menkai bendradarbiaujama mokyklų bendruomenėse įtraukiant tėvus, socialinius partnerius, nepasikliaujama iš visuomenės kylančiu užsakymu, daugiau orientuojamasi į aukštesnės vadovybės pavedimus. Visa tai blokuoja kūrybiškumą realizuojant naujas idėjas, atsakomybės prisiėmimą, lyderystę ir dinamiškesnio savarankiško kokybės gerinimo galimybes. Mažai skiriama finansinės paramos savarankiškai tobulėti pasiryžusioms mokykloms ir regionams, neefektyvūs kiti bendruomenių ir vadovų pastangų pripažinimo bei skatinimo mechanizmai, stokojama finansavimo lankstumo. Nesukurtos mokyklų ir steigėjų atskaitomybės bendruomenei formos.

14.2. Švietimo kokybės spragos verčia imtis organizacinių kokybės vadybos priemonių. Per pastarąjį dešimtmetį išpuoselėta švietimo duomenų surinkimo kultūra, tačiau dėl igūdžių stokos jais naudojamosi dar gana menkai. Mažai užsakoma tyrimų, skirtų bendrosios švietimo politikos krypties pagrindimui nustatyti, dominuoja į konkrečias siauro arealo problemas nukreipti tyrimai. Tik dalyje švietimo sričių yra patikimo rezultatų matavimo tyrimų. Tyrimų išvadamis menkai naudojamosi priimant praktinius sprendimus dėl švietimo įstaigų bei kitų švietimo sistemos grandžių veiklos gerinimo. Visuomenė mažai įtraukiama į švietimo kaitos gairių ir konkrečių naujovių svarstymą, nėra reguliaraus dialogo tradicijos ir mechanizmų, neišplėtos viešosios konsultacijos ir visuomeniniai susitarimai dėl permainų krypčių ir jų įgyvendinimo modelių. Gebėjimų vertinimo sąranga neatitinka mokymosi visą gyvenimą realiųjų ir neskatina kompetencijų kaupimo palaipsniui, nėra adekvati dalies kompetencijų savasčiai, netampa saviugdosa ir savikontrolės instrumentu.

15. Antrajam Strategijos tikslui pasiekti numatomos veiklos kryptys (uždaviniai):

15.1. Tobulinti švietimo reguliavimą atveriant kelius institucijų organizacinei įvairovei, orientuojantis į subsidiarumo ir socialinės bendrystės principus suteikti daugiau teisių ir atsakomybės steigėjams bei mokykloms. Suformuoti steigėjų ir mokyklų atskaitomybės visuomenei ir paslaugų gavėjams mechanizmus, numatyti metinės pažangos, kurios centre būtų ugdomųjų pasiekimai, skelbimą.

15.2. Mokyklų tiksluose ir švietimo sistemos struktūroje harmonizuoti vienodų galimybių visiems suteikimą ir siekį skatinti asmenis bei organizacijas, orientuotas į aukščiausius rezultatus. Pašalinti ribojimus švietimo turinio įvairovei, atveriant daugiau erdvės realizuoti tėvų ir socialinių partnerių iniciatyvas. Visuose lygiuose įtvirtinti detalaus kriterinio kaupiamąjį vertinimo sistemą kaip besimokančiojo pasiekimų savikontrolės būdą.

15.3. Į kokybės valdymo savireguliaciją nukreiptos savimonės ir viso personalo pastangų pasiekti organizacijos tikslus dėka stiprinti veiklos ir teikiamų paslaugų kokybę. Užtikrinti, kad institucijos visapusiškai naudotų integruotas informacines valdymo sistemas.

15.4. Sustiprinti esamos situacijos įvertinimo bei rengiamų sprendimų poveikio išankstinio vertinimo gebėjimus ir kokybę. Organizuoti tyrimais ir naujausiomis žiniomis remtus susitarimus dėl bendrųjų švietimo rezultatų kokybės turinio.

16. Trečiasis Strategijos tikslas – **maksimaliai plėtojant vaikų ir jaunimo neformaliojo švietimo aprėptį suteikti mokiniams bei studentams palankiausias galimybes išskleisti individualius gebėjimus ir realizuoti specialiuosius poreikius:**

16.1. Nors anksti iš švietimo sistemos pasitraukia mažiau kaip 9 proc. Lietuvos jaunimo (esame geriausiųjų ES dešimtuose), tačiau Lietuvos masteliu mokyklos nelankančių vaikų skaičiai kelia nerimą. Dalis tėvų ir mokinių nepatenkinti mokykloje vyraujančiu ugdymo stiliumi ir geidžia turėti švietimo sistemoje daugiau alternatyvų, nukreiptų į individualių gebėjimų ugdymą bei asmenybės tobulėjimą. Tai ypač aktualu socialinės atskirties rizikos grupėms, emigrantams, specifinių gebėjimų vaikams, kurie sunkiai integruojasi bendrame besimokančiųjų sraute ir lieka anapus daugelio visuomeninių procesų.

16.2. Net talentingi vaikai kartais neranda sau priimtinos mokymosi formos. Tai aktualizuoja įtraukties į švietimą ir alternatyvių mokymosi galimybių, ypač socializacijos, asmenybinio ugdymo

tikslais uždaviniais. Per mažai vaikų turi galimybes naudotis instituciniu ikimokykliniu ugdymu. Neišplėtos neformalaus akademinio bendravimo bei lavinimosi formos ir infrastruktūra (studijų miesteliai).

17. Trečiajam Strategijos tikslui pasiekti numatomos veiklos kryptys (uždaviniai):

17.1. Plėsti vaikų ir tėvų pasirinkimo galimybes bei prieinamumą per neformalaus švietimo finansavimo modelį „pinigai paskui vaiką“.

17.2. Turtinti neformaliojo švietimo įstaigų mokymosi aplinką, plėsti neformaliojo švietimo paslaugų ratą bei įvairovę, įskaitant paramą savanorystės iniciatyvoms, organizuojant reguliarią dialogą dėl plėtros prioritetų.

17.3. Užtikrinti naudojimosi neformaliojo švietimu pirmenybę socialinės atskirties ir rizikos bei specifinių gebėjimų grupėms, siekiant socialinės atskirties įveikos ir gabių asmenų ugdymo balanso.

17.4. Gilinti formaliojo ir neformaliojo švietimo integralumą bei tarpusavio papildomumą.

18. Ketvirtasis Strategijos tikslas – **sukurti paskatų ir sąlygų mokytis visą gyvenimą sistemą, grįstą veiksnia pagalba atpažįstant save ir renkantis kelią veiklos pasaulyje:**

18.1. Laikas nuo laiko kylančios bedarbystės ir emigracijos bangos meta iššūkį švietimui operatyviau reaguoti į pokyčius darbo rinkoje, padėti žmonėms greičiau susiorientuoti, atpažinti savo privalumus ir jais pasinaudoti ieškant darbo, gebėti rinktis perspektyvesnes karjeros kryptis, savarankiškai kurti verslą ir savo darbo vietą. Švietimas turi atverti galimybes bei siūlyti įvairias paslaugas, padedančias žmogui tobulinti gebėjimus profesinių kvalifikacijų bei visapusiško savęs tobulinimo dėka, įgyjant pasitikėjimo savo jėgomis, atsakomybės už save, bendruomenę, valstybę ir aplinką.

18.2. Lietuvos suaugę gyventojai (25–64 m. amžiaus) pastaruoju metu vis aktyviau mokosi lavindami tiek savo profesinius, tiek asmeninius gebėjimus, bet suaugusiųjų švietimo sritis tebelieka nepakankamai išplėtotą bendrame šalies švietimo kontekste. Nuolatinis suaugusiųjų mokymasis vis dar nėra populiarus. Neturime įstaigų, kurias galėtume vadinti mokymosi visą gyvenimą mokykla, kurios trauktų dėmesį ir būtų žinomos kaip vieta, kur gali ateiti ir nuolat gauti švietimo pagalbą. Mokymosi visą gyvenimą institucinė sąranga labiau orientuota į formalaus švietimo paslaugų teikimą, fragmentiškas neformalaus suaugusiųjų švietimo finansavimas, lanksčių, vartotojų poreikius atitinkančių suaugusiųjų neformalaus švietimo programų trūkumas įvairių lygmenų švietimo institucijose, įvairias būdais įgytų kompetencijų formalizavimo galimybių bei suaugusiųjų mokymosi motyvacijos stoka stabdo šalies pažangą ir gebėjimus reaguoti į sumanios visuomenės kūrimo iššūkius.

18.3. Neformalaus mokymosi arba darbo vietoje įgyta patirtis ir kompetencijos dažnai neturi savo formalios išraiškos ir, savo ruožtu, nėra galimybių tai autoritetingai pademonstruoti ieškant darbo. Suaugusiųjų mokymesi reikia pereiti prie mokymosi rezultatais grindžiamos politikos, kur pagrindinis vaidmuo tenka besimokančiajam nepriklausomai nuo jo mokymosi konteksto: darbe, namuose, bendruomenėje, savarankiškai ar mokymosi įstaigoje ar amžiaus bei suteikia jam naujų ekonominio konkurencingumo, socialinio saugumo ir gyvenimo kokybės galimybių.

19. Ketvirtajam Strategijos tikslui pasiekti numatomos veiklos kryptys (uždaviniai):

19.1. Skatinti mokymosi visą gyvenimą paslaugų kokybę bei įvairovę pagal ūkio bei visuomenės poreikį ir veiklų tęstinumo potencialą bei kurti lanksčią prieinamumo sistemą, stiprinti kultūros įstaigų galimybes teikti švietimo paslaugas.

19.2. Organizuoti edukacinę-pilietinę veiklą, asmenybės saviugdą visoje šalyje, plėtoti įvairias jos organizacines formas, skatinti mokinius ir studentus vienijančių vietinių ir nacionalinių organizacijų stiprėjimą.

19.3. Stiprinti motyvaciją mokytis susiejant mokymąsi visą gyvenimą su besimokančiųjų pasirinkimais, įvedant mokymosi visą gyvenimą krepšelį. Sukurti ir pradėti taikyti įvairiais mokymosi būdais įgytų kompetencijų (kvalifikacijų) įvertinimo ir pripažinimo sistemą visuose

švietimo lygmenyse. Plėtoti mokymosi visą gyvenimą bei darbo patirties integralumą, ypač per praktikas, suaugusiųjų pameistrystę ir profesinį mokymą darbo vietose.

19.4. Įgalinti asmenis savarankiškai valdyti karjerą individualizuotomis įvairių formų paslaugomis realioje ir virtualioje aplinkoje plečiant tam reikalingus gebėjimus ir galimybes, ugdant svarbias kompetencijas, formuojant gyvenimo kelio rinkimosi sąmoningumą bei užtikrinant ugdymosi pakopų tolydumą. Inicijuoti ir remti kokybišką specialybių bei profesijų, ypač pabrėžiant perspektyviausias, populiarinimą.

III. STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMAS IR ATSAKOMYBĖ

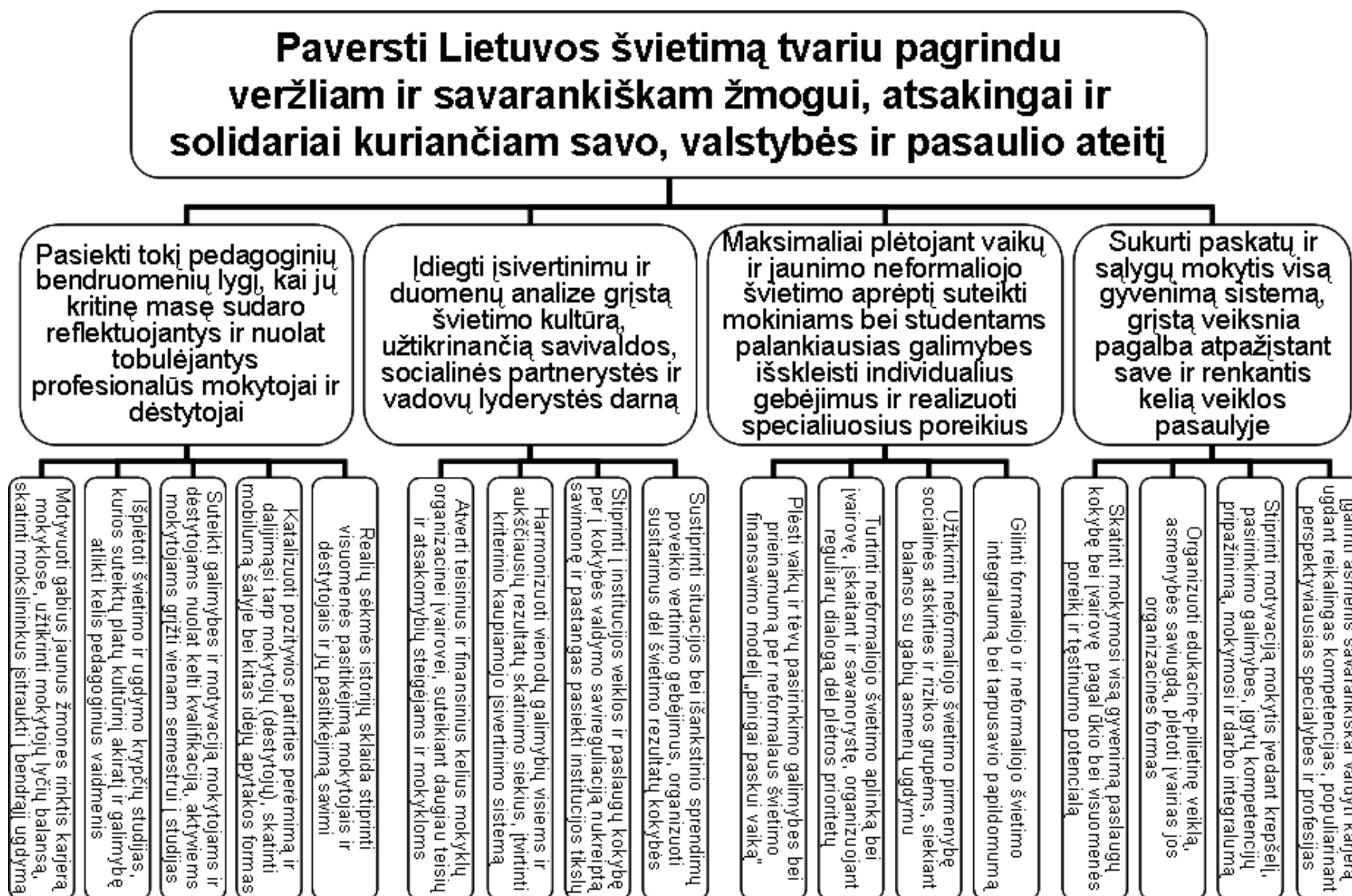
20. Strategija yra ilgos trukmės planavimo dokumentas, numatantis švietimo tobulinimo ateityje prioritetines kryptis. Atsižvelgiant į tai, kad švietimo tobulinimas apima horizontalius procesus, pasireiškiančius keliose valstybės valdymo srityse, Strategija bus įgyvendinama pagal tarpinstitucinį veiklos planą (prireikus – pagal kelis tarpinstitucinius veiklos planus atskiriems tikslams arba kryptims) ir pagal Švietimo ir mokslo ministerijos bei kitų ministerijų strateginius veiklos planus. Į šiuos planus bus įtraukiamos konkrečios Strategijos tikslams ir uždaviniams įgyvendinti reikalingos priemonės. Už Strategijos uždavinių įgyvendinimą atsako viešojo valdymo institucijos, nurodytos Strategijos įgyvendinimo planuose.

21. Strategijos įgyvendinimo priežiūrą atliks Lietuvos Respublikos Seimas (pusiaukelės įvertinimas), Lietuvos švietimo taryba (kasmetinė analizė) ir Švietimo ir mokslo ministro sudarytas Strategijos įgyvendinimo stebėsenos komitetas (ketvirtiniai pasitarimai).

22. Strategijos įgyvendinimui nukreipiami Švietimo ir mokslo ministerijai skiriami valstybės biudžeto asignavimai (įskaitant Europos Sąjungos paramą, išskyrus asignavimus moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai), panaudojami kitų asignavimų valdytojų ištekliai, pritraukiamos kitų fizinių ir juridinių asmenų lėšos.

23. Strategija siekiama solidarios veiklios ir besimokančios visuomenės, todėl visi suinteresuoti fiziniai ir juridiniai asmenys, visuomenės grupės ir jėgos matomos kaip strategijos įgyvendintojai jų bendradarbiavimą koordinuojant Švietimo ir mokslo ministerijai.

STRATEGIJOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ MEDIS

STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO VERTINIMO RODIKLIAI IR SIEKINIAI

Eil. Nr.	Tikslai	Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)	Būklė (metai)	Siekinys 2017 m.	Siekinys 2022 m.
1.	STRATEGIJOS TIKSLAS: paversti Lietuvos švietimą tvariu pagrindu veržliam ir savarankiškam žmogui, atsakingai ir solidariai kuriančiam savo, valstybės ir pasaulio ateitį	Save įdarbinančių 25-64 m. asmenų dalis, proc. (Eurostat)	6,5 (2010)	8,5	11
2.		Mokinių, atitinkančių bent 3 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių mokymosi pasiekimų tyrimo PISA lygmenį, dalis, proc. (OECD) skaitymas matematika gamtos mokslai	45,6 47,7 54,1 (2009)	Visoms pasiekimų sritims ne mažiau 47	Visoms pasiekimų sritims ne mažiau 50
3.		Mokinių, nepasiekiančių 2 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių mokymosi pasiekimų tyrimo PISA lygmens, dalis, proc. (OECD) skaitymas matematika gamtos mokslai	24,3 26,3 17,0 (2009)	Visoms pasiekimų sritims iki 20	Visoms pasiekimų sritims iki 15
4.		25-64 m. asmenų, turinčių bent vidurinį išsilavinimą, dalis, proc. (Eurostat)	92,9 (2011)	92	92
5.		30-34 m. asmenų, turinčių aukštąjį ar jam prilygintą išsilavinimą, dalis, proc. (Eurostat)	45,4 (2011)	44	44
6.		Lietuvos aukštųjų mokyklų, patenkančių į ARWU reitingo 500-ka, skaičius (ARWU)	0 (2011)	1	2
7.		Iš Bolonijos proceso regiono atvykstančių ir į ten išvykstančių laikinai studijuoti studentų skaičiaus santykis Lietuvai (Eurostat)	0,09 (2009)	0,3	0,6
8.		Tinkamu tempu gerėjančių strategijos rodiklių dalis, proc. (visi)	0	70	100
9.		15-24 metų asmeniui vidutiniškai tenkantis narysčių asociacijose, klubuose ir pan. skaičius (ŠMM užsakomas tyrimas)	0,6 (ekspert.)	0,8	1

Eil. Nr.	Tikslai	Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)	Būklė (metai)	Siekinys 2017 m.	Siekinys 2022 m.
10.	1. Pasiiekti tokį pedagoginių bendruomenių lygį, kai jų kritinę masę sudaro reflektuojantys ir nuolat tobulėjantys profesionalūs mokytojai ir dėstytojai	Istojųsių į Švietimo ir ugdymo kryptų grupės programas universitetuose minimalaus konkursinio balo skirtumas nuo istojųsių į populiariausios grupės (teisės studijų) programas, proc.	27 (2011)	12	10
11.		Vyrų mokytojų, dirbančių pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, dalis, proc.	12,4 (2011)	17	20
12.		Grįžusių studijuoti bent 1 semestru mokytojų dalis, proc.	0	7	20
13.		Mokytojų, kurie per pastaruosius 5 metus mokėsi bent 1 mėnesio trukmės arba 6 kreditų apimties stažuotėje, dalis, proc.(ŠVIS)	0	16	20
14.		Bendrojo ugdymo mokytojų stažo vidurkis, metais (ŠVIS)	22 (2011)	20	18
15.		30-49 metų amžiaus universitetų dėstytojų dalis, proc.	53,0 (2010)	55	60
16.		30-49 metų amžiaus kolegijų dėstytojų dalis, proc.	51,3 (2010)	55	60
17.	2. Įdiegti įsivertinimu ir duomenų analize grįstą švietimo kultūrą, užtikrinančią savivaldos, socialinės partnerystės ir vadovų lyderystės darną	15-29 m. jaunimo pilietinės galios indeksas, balais (CIVITAS)	38,9 (2010)	45	55
18.		Universitetų ir verslo bendradarbiavimas, balais (Pasaulio ekonomikos forumas)	4,2 (2010)	4,3	4,5
19.		Per 2 mėnesius nė karto patyčių nepatyrusių mokinių dalis, proc. (PSO, ŠMM užsakomas tyrimas)	30 (2002)	50	70
20.		Pažangos ataskaitas paskelbusių mokyklų dalis, proc. (ŠVIS)	1,3 (2011)	50	100
21.		Švietimo pažangos ataskaitas paskelbusių savivaldybių dalis, proc. (ŠVIS)	0 (2011)	50	100
22.		Studijų programų, akredituotų 6 metams dalis, nuo visų akredituotų programų, proc. (SKVC)	47	60	80
23.		Valdymo informacinės sistemas turinčių ir naudojančių švietimo įstaigų dalis, proc. (ŠVIS)	nėra duomenų	80	100
24.		Iš privačių šaltinių gautos lėšos švietimo įstaigoms kaip švietimo biudžeto dalis, proc. (Eurostat)	11 (2009)	12,5	14
25.		Privačios išlaidos švietimui kaip BVP dalis, proc.(Eurostat)	0,66 (2009)	0,7	0,8

Eil. Nr.	Tikslai	Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas (duomenų šaltinis)	Būklė (metai)	Siekinys 2017 m.	Siekinys 2022 m.
26.	3. Maksimaliai plėtojant vaikų ir jaunimo neformaliojo švietimo aprėptį suteikti mokiniams bei studentams palankiausias galimybes išskleisti individualius gebėjimus ir realizuoti specialiuosius poreikius	Ikimokyklinio ugdymo (0 lygmuo) bruto mokymosi aprėptis, proc. (Statistikos departamentas)	72,9 (2010)	80	90
27.		Ugdymo įstaigas lankančių 4-6 metų vaikų dalis, proc. (Eurostat)	79,6 (2009)	85	95
28.		Neformaliojo ugdymo paslaugomis mokykloje ir kitur pasinaudojančių vaikų dalis, proc. (ŠVIS)	≈25 (2010 eksp.)	60	100
29.		Neformaliojo švietimo krepšelio ir formaliojo ugdymo krepšelio dydžio santykis, proc. (ŠMM)	0 (2012)	40	60
30.		Vidutinis neformaliojo ugdymo valandų skaičius vienam mokiniui/studentui per savaitę (ŠVIS)	nėra duomenų	3	5
31.		Specialiosiose mokyklose besimokančių vaikų dalis, proc. (Eurostat)	1,2 (2009)	0,8	0,5
32.		Visuomenės dalis, mananti, kad vaizduotė yra viena iš svarbiausių savybių, kurią vaikas turi įgyti namuose, proc. (Europos vertybių tyrimas)	6 (2008)	10	20
33.	4. Sukurti paskatų ir sąlygų mokytis visą gyvenimą sistemą, grįstą veiksniais pagalba atpažįstant save ir renkantis kelią veiklos pasaulyje	Mokymosi visą gyvenimą lygis 25-64 m. amžiaus grupėje, proc. (Statistikos departamentas)	5,9 (2011)	8	12
34.		18-24 m. jaunimo, neturinčio vidurinio išsilavinimo ir nebelankančio mokyklos, dalis, proc. (Statistikos departamentas)	7,9 (2011)	9	9
35.		25-34 metų asmenų, kurie mokosi formaliojo švietimo sistemoje, dalis, proc. (Eurostat)	6,9 (2011)	7,5	8,5
36.		15-24 metų asmenų nedarbo lygis, proc. (Statistikos departamentas)	32,9 (2011)	20	10
37.		Pripažintų kvalifikacijų skaičius per metus 10000 gyventojų (ŠVIS)	nėra duomenų	5	10